

UZASADNIENIE

W dniu 23 września 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648), która wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.- zwana dalej „ustawą”).¹

Zgodnie z ww. ustawą, uchwała Nr XLV/1197/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 września 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty w zakresie ustalenia miesięcznych stawek opłat za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o określonej pojemności obowiązuje do 30 czerwca 2022 roku.²

Ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 roku umożliwiono podniesienie maksymalnej wysokości stawki opłaty za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika lub worka o pojemności 120 l. Stawka tej opłaty nie może przekroczyć poziomu 1,3 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę (w 2020 roku 1919 zł), tj. kwoty 24,95 zł. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności maksymalne stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności np. za powszechnie stosowany pojemnik o pojemności 1100 l maksymalna stawka opłaty nie może przekroczyć kwoty 228,68 zł.³

W 2018 roku⁴ stawka za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o pojemności 1100 l wynosiła 65,00 zł. W 2020 roku⁵ w związku z ustawowym ograniczeniem obniżono stawkę do 58,20 zł, co spowodowało wówczas zmniejszenie opłaty dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne o ok. 11%.

Obecnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska uzasadnia zmianę ustawy w tym zakresie licznymi uwarunkowaniami, m.in. wzrostem kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami na etapach odbioru, transportu i przetwarzania, potrzebą umożliwienia pokrycia kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów z nieruchomości niezamieszkanymi, które często wytwarzane są w większych ilościach niż w gospodarstwach domowych, a także możliwością zapewnienia adekwatnego partycypowania przez właścicieli nieruchomości niezamieszkanymi w kosztach związanych z zagospodarowaniem tych odpadów.

W celu wyliczenia nowych stawek opłat dokonano prognozy planowanych do poniesienia kosztów Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w latach 2022 – 2024, przyjmując następujące założenia:

1. ok. 2,8% - prognozowany wzrost ilości odpadów komunalnych w latach 2022 – 2024 wynosi średniorocznie (wzrost ilości odpadów w latach 2020-2021 wyniósł ok. 3,2%),

¹ art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648),

² art. 5 ust. 2 ww. ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku,

³ art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.),

⁴ § 4ust. 1 pkt 4 uchwały Nr III/37/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,

⁵ § 5 pkt 8 uchwały Nr XLV/1197/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 września 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,

2. 767 453 – liczba osób zamieszkujących nieruchomości (zgodnie z danymi na 31 grudnia 2021 r. zawartymi w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy),
3. ok. 16,3% w 2022 roku, 24,6% w 2023 r. i 28,8% w 2024 r. (w stosunku do 2021 roku) – wzrost stawek za odbiór i transport odpadów komunalnych oraz za zagospodarowanie odpadów kuchennych ulegających biodegradacji i niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w okresie przestoju Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (wzrost kosztów może być wyższy z uwagi na uprawnienia jakie zgodnie z ustawą PZP posiadają Wykonawcy do wystąpienia o waloryzację stawek wskazanych w ofercie),
4. ok. 8,7% rocznie - średnioroczny wzrost kosztów Systemu w latach 2021-2024 na minimalnym poziomie na podstawie danych makroekonomicznych (wzrost cen paliw, gazu, energii elektrycznej, wzrost średniego wynagrodzenia, wzrost wskaźnika inflacji) i analiz zmienności opłat za transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Z powyższych założeń wynika, że koszty funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Gminie Miejskiej Kraków w latach 2022 - 2024 kształtować się będą odpowiednio na poziomie ok. 944,2 mln zł, tj.: 291,4 mln zł w 2022 roku, 319,2 mln zł w 2023 r., 333,6 mln zł w 2024, w tym koszty:

1. ok. 26,3 % odbioru odpadów komunalnych: niesegregowanych (zmieszanych) odpadów, selektywnie zbieranych odpadów i odpadów kuchennych ulegających biodegradacji i transportem do instalacji,
2. ok. 47,9% - zagospodarowania odpadów komunalnych: niesegregowanych (zmieszanych), selektywnie zbieranych, zielonych, wielkogabarytowych (np. do 2015 roku RDF jako wysokiej jakości paliwo alternatywne było chętnie kupowane przez cementownie za ok. 50-60 zł/Mg co pokrywało wówczas koszty transportu, aktualnie poza kosztami transportu konieczne jest ponoszenie kosztów zagospodarowania w kwocie ok. 360 zł/Mg), odpadów kuchennych ulegających biodegradacji i innych odpadów oraz konfekcjonowanie odpadów,
3. ok. 19,5 % - prowadzenia punktów selektywnego zbierania odpadów: utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów, obsługa punktów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, zielonych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, obsługa pojemników na szkło,
4. ok. 6,3% . - administrowania Systemem oraz prowadzenia edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ponadto w kalkulacji kosztów uwzględniono niepokryte koszty Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi za 2021 r. (24,2 mln zł) oraz kwotę wolnych środków pieniężnych (0,6 mln zł), tj. łącznie ok. 23,6 mln zł.

Uwzględniając powyższe łączne koszty w prognozowanym okresie 2022 – 2024 wyniosą ok. 967,8 mln zł.

Jednocześnie wysokość planowanych dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami skorygowano o wskaźnik korygujący wysokość dochodów planowanych do wpływów rzeczywistych uwzględniający zastosowane ulg w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi (kompostowanie bioodpadów w kompostowniku, rodziny wielodzietne – Karta Dużej Rodziny) i zaległości w uiszczaniu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Prognozowane na podstawie powyższych założeń miesięczne koszty Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi ponoszone przez Gminę Miejską Kraków wyniosą:

1. 27,00 zł za mieszkańca zamieszkującego nieruchomość na terenie Krakowa,
2. 97,00 zł za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o pojemności 1100 l.

Skalkulowane stawki opłat są istotnie niższe od maksymalnych stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określonych w ustawie tj.:

1. 38,38 zł za mieszkańca zamieszkującego nieruchomość,⁶
2. 228,68 zł za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o pojemności 1100 l.⁷

W związku z powyższym w przedmiotowej uchwale wprowadzono następujące zmiany stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

1. 27,00 złotych za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość - wysokość miesięcznej stawki opłaty od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,⁸
2. 54,00 za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość - wysokość miesięcznej stawki opłaty podwyższonej od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny,⁹
3. 97,00 zł za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o pojemności 1100 litrów – wysokość miesięcznej stawki opłaty od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz od właścicieli nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, mające zastosowanie do tych części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (stawki za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności),¹⁰
4. 194,00 zł za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych z pojemnika o pojemności 1100 litrów – wysokość miesięcznej stawki opłaty podwyższonej od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz od właścicieli nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, mające zastosowanie do tych części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny (stawki za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności).¹¹

⁶ art. 6k ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

⁷ art. 6k ust. 2a pkt 5 ww. ustawy,

⁸ § 1 ust. 1 niniejszej uchwały zmieniający § 2 uchwały nr XLV/1197/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 września 2020 roku w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,

⁹ § 1 ust. 2 niniejszej uchwały zmieniający § 3 ww. uchwały nr XLV/1197/20,

¹⁰ § 1 ust. 3 niniejszej uchwały zmieniający § 5 ww. uchwały nr XLV/1197/20,

¹¹ § 1 ust. 4 niniejszej uchwały zmieniający § 6 ww. uchwały nr XLV/1197/20,

Zmiany określone w przedmiotowym projekcie uchwały Rady Miasta Krakowa będą obowiązywać od 1 lipca 2022 r.

Podjęcie przez Radę Miasta Krakowa przedmiotowej uchwały spowoduje okresowe zwiększenie pracochłonności co wymaga okresowego zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania, z uwagi na konieczność przygotowania, podpisania oraz dystrybucji około 62 tys. zawiadomień o zmianie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wszystkich właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Ponadto, zmiana uchwały spowoduje potrzebę dostosowania systemu informatycznego, w tym również formularzy elektronicznych deklaracji na dedykowanej Gminie stronie oraz portalu ePUAP, wygenerowania oraz doręczenia właścicielom nieruchomości zawiadomień o zmianie wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ewentualne inne koszty administracyjne z tym związane. Aktualny szacunkowy koszt powyższych działań wynosi około 600 tys. zł.